

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiect legislativ pentru declararea lui Ștefan cel Mare, Domnitor al Moldovei, drept erou național și patron istoric al culturii românești

Ștefan al III-lea (1438/1439, Borzești - 2 iulie 1504, Suceava) a fost Domnitor al Moldovei între anii 1457 și 1504. Născut în dinastia Mușatinilor, a fost fiul lui Bogdan al II-lea și a condus Moldova timp de 47 de ani, fiind cea mai lungă domnie din epoca medievală din Țările Române.

Ștefan cel Mare este considerat o personalitate marcantă a istoriei României, înzestrat cu mari calități administrative, diplomatice și militare. Sub domnia sa, Moldova a atins vârful dezvoltării sale ca stat medieval, având parte de o perioadă îndelungată de stabilitate internă, prosperitate economică și liniște socială.

Acțiunile sale militare au avut un ecou continental important. În 1475, după bătălia de la Vaslui, în care Ștefan a înfrânt armata otomană, Papa Sixtus al IV-lea i-a acordat titlul de *Athleta Christi* (Campionul lui Hristos), scriindu-i că faptele sale „au adus atâta celebritate” numelui său, încât este „în gura tuturor și în unanimitate foarte mult lăudat”. La trei decenii după moartea lui Ștefan, regele Sigismund al Poloniei s-a referit la domnitorul român ca *Stephanus Ille Magnus* (Acel Mare Ștefan).

Astăzi, România se mândrește cu o bogată arhitectură religioasă, moștenind inclusiv 21 de biserici al căror ctitor a fost marele domnitor. Totodată, de numele lui sunt legate și lăcașe de cult la Muntele Athos. Apropierea lui Ștefan cel Mare de religia creștin-ortodoxă este atât de semnificativă încât, în anul 1992, acesta a fost canonizat de către Biserica Ortodoxă Română, devenind „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Printre cele mai semnificative edificii religioase ridicate de Ștefan cel Mare este și Mănăstirea Neamț, cel mai mare și mai vechi așezământ monahal din Moldova, fiind declarat monument istoric. Pentru Moldova, realizările lui Ștefan cel Mare vor rămâne în veci ca un simbol de mândrie.

Propun, prin prezenta motivare și proiectul de lege aferent, în semn de recunoștință pentru rolul său marcant în istorie și moștenirea culturală pe care a lăsat-o în conștiința poporului român, declararea domnitorului Ștefan al III-lea Mușat, Domnitor al Moldovei, supranumit Ștefan cel Mare, drept erou național și patron istoric al culturii românești.

Proiectul legislativ propune ziua de 2 iulie pentru marcarea evenimentelor de comemorare și cinstire a memoriei lui Ștefan cel Mare. Aceasta este data de deces a domnitorului, precum și ziua în care este prăznuit de către Biserica Ortodoxă Română.

Inițiator,

Oana-Gianina Bulai
Deputat PSD Neamț